

ETKİNLİK

Öğrenme ve alt öğrenme çıktıları:

MAB6. Sayma

MAB.1. Ritmik ve algısal sayabilme.

- 1 ile 20 arasında birer ritmik sayar.
- 1 ile 20 arasında nesne/varlık sayısını söyler.

MAB.9. Farklı matematiksel temsillerden yararlanabilme

- İsmi söylenen şekli / rakamı gösterir.
- Ele alınan/erişilen duruma uygun matematiksel temsili/sembolü gösterir.

Malzemeler:

40 tane kırmızı küçük balon

Çift taraflı bant (balon ve sayı kartlarını yapıştırmak için)

4 tane onlu hazır plastik çit (Çitler ulaşılır durumda değilse alternatif olarak balonlar duvara ya da uygun bir alana yapıştırılabilir.)

2'şer adet 1'dan 20'ye kadar rakamların yazılı olduğu sayı kartları

Problem durumu:

“Çocuklar bu balonları çitlere taktık ancak yapılması gereken bir şey daha var. Şimdi size söylediğim kadar balonu çite takmamız gerekiyor. Ardından çite taktığımız balonları tek tek saymamız ve saydığımız her bir balonu doğru sırayla numaralandırmamız gerekiyor. Yani balonları taktıktan sonra her birinin altına doğru sayı kartını yapıştırmamız gerekiyor.”

Etkinlik:

Öğretmen etkinliğe başlamadan önce çitleri sınıfta belli yerlere koyar ve rüzgâr sesi açarak toplu halde bulunan balonları etrafa saçarak ve çocuklara rüzgârdan dolayı balonların asılı oldukları çitlerden savrulduğunu tekrardan balonları sırasıyla yerlerine takılması gerektiğini söyler. Ardından saydığı balonların altına doğru sırayla sayı kartlarını yapıştırması istenir. İzlenmesi gereken adımlar şunlardır:

1. Öğretmen sınıfı iki ayrı gruba böler ve her bir grup kendileri için belirlenen çitin önüne sıralanarak geçer.
2. Öğretmen gruplardan [X] tane balon alıp çite takmalarını ister (Örnek yönerge: “Şimdi 1 tane balonu alıp çite takar mısınız?”).
3. Sonra öğretmen birinci gruptaki çocuklardan çitte olan balonları sırası ile saymasını ister (Örnek yönerge: “Hadi şimdi takılan balonları sırasıyla sayar mısınız?”).
4. Çocuklar balonları saydıktan sonra öğretmen her birinin altına sırasıyla rakamların yazılı olduğu kartı yapıştırmasını ister (Örnek yönerge: “Şimdi ise takılı olan [X] tane balonu 1’den başlayarak doğru sırayla numaralandırır mısınız?”).
5. Birinci grup balonları sayıp rakamları yapıştırdıktan sonra öğretmen diğer grubun eğer sayma ve yapıştırma işlemi doğruysa [X] kez alkışlamalarını, yanlışsa kafalarını sallamalarını, hiç cevap alınmadıysa da ipucu verilmesi gerektiğini söyler (Örnek yönerge: Arkadaşların doğru saydı mı? Saydıysa [X] kere alkışlar mısınız?).
6. Sayma işlemini bu kez diğer grup yapar. Sayılan balon miktarı kadar alkış karşı grup tarafından gerçekleştirilir.

Kapanış etkinliği: Eldeki balonlardan 20 tanesi yere belirli aralıklarla yan yana dizilir. Ardından rakamların yazılı olduğu sayı kartları çocuklara rastgele dağıtılır. Çocuklardan ellerinde bulunan kartlara bakmaları ve hangi sayıyı tuttuklarını söylemeleri istenir. Balonların biraz önceki etkinlikte olduğu gibi yan yana dizildiği ve 1’den başlayarak 20’ye kadar doğru sıra ile numaralandırmaları gerektiği söylenir. Son olarak çocuklardan ellerindeki sayıya bakmaları ve kendinden önceki sayıya dikkat ederek balonların arkasında sıralanmaları istenir.

Öğretmene notlar:

- Çocukların hazırbulunuşluk seviyesine göre etkinlik farklı zamanlarda basitten karmaşığa doğru sunulabilir. İlk turda 1'den 5'e kadar olan sayılarla ikinci turda 1'den 10'a kadar olan sayılarla, sonrasında 1'den 15'e ve 1'den 20'ye kadar gerçekleştirilebilir.
- Fiziksel koşulların düzenlenmesi: Sınıf ortamının etkinliğe hazırlanır. Sınıftaki masalar kenarlara çekilir. Senaryo için kullanılacak materyaller (çitler ve balonlar) sınıfa yerleştirilir.
- Sınıf mevcuduna göre etkinlik tüm sınıfla ya da sınıf gruplara ayrılarak küçük grup etkinliği şeklinde gerçekleştirilebilir.
- Öğretmen sınıf mevcuduna göre malzeme miktarını artırıp azaltabilir.
- Çit üzerinde balonların üst üste gelmemesi için balonların az şişirilmiş olması gerekir.
- Çitlerin başlangıç kısmını belli etmek için çitin sol ucuna renkli küçük bir kâğıt yapıştırılmalıdır. Böylece çocukların balonları sıralarken sorun yaşamasının önüne geçilebilir.
- Öğretmen çocuklara problemin çözümünü söylemeyip, sorulacak nasıl, niçin, sen olsan ne yapardın gibi sorular ile onların çözüme kendilerinin ulaşmasını sağlamalıdır. Sorulacak bu soruların tüm sınıfa yönlendirilmesi hem tüm çocukların etkinliğe dâhil olmasını sağlayacak hem de akran öğrenmesini destekleyecektir.

GME Öğretim İlkelerine göre etkinliğin özellikleri

- Etkinlik ilkesi: Bu problem durumu ile gerçek yaşam durumları aracılığıyla çocukların matematikleştirme yaparak formal matematik bilgisine kendilerinin ulaşabileceği bir süreç desteklenmektedir.
- Gerçeklik ilkesi: Ayrıca işe koşulan öğrenme etkinliği gerçek yaşamla ilişkilendirilmiş ve böylece GME'nin gerçeklik ilkesi sağlanmıştır.
- Seviye ilkesi: Etkinliğin hazırbulunuşluk seviyesine göre farklı zamanlarda tekrarlanması, ilk etkinlikte 1-5 arası sayılara, ikinci etkinlikte 1-10 arası sayılara, sonrasında 1'den 15'e ve 1'den 20'ye kadar odaklanması ile seviye ilkesi sağlanmıştır.
- Birbiri ile ilişki ilkesi: Bu etkinlik ile çocuklar ileriye doğru birer ritmik sayma, rakamları tanıma ve sıralama görevlerini yerine getirecektir.
- Etkileşim ilkesi: Öğretmenin sorduğu nasıl, niçin, sen olsan ne yapardın gibi sorular ile etkileşimi gerçekleştirmesi beklenmektedir.
- Rehberlik ilkesi: Öğretmenin çözümü doğrudan söylememesi, çocukları düşünmeye sevk edecek sorular sorması ile çocuklarına rehberlik etmesi beklenmektedir.

Değerlendirme

Etkinlik süresince öğretmenin çocukları gözlemlemesi önem arz etmektedir. Karşılaştırma işlemlerinde sorun yaşayan çocukların tespiti ve sonrasında sadece bu çocuklarla aynı etkinliğin tekrarlanması gerekmektedir.